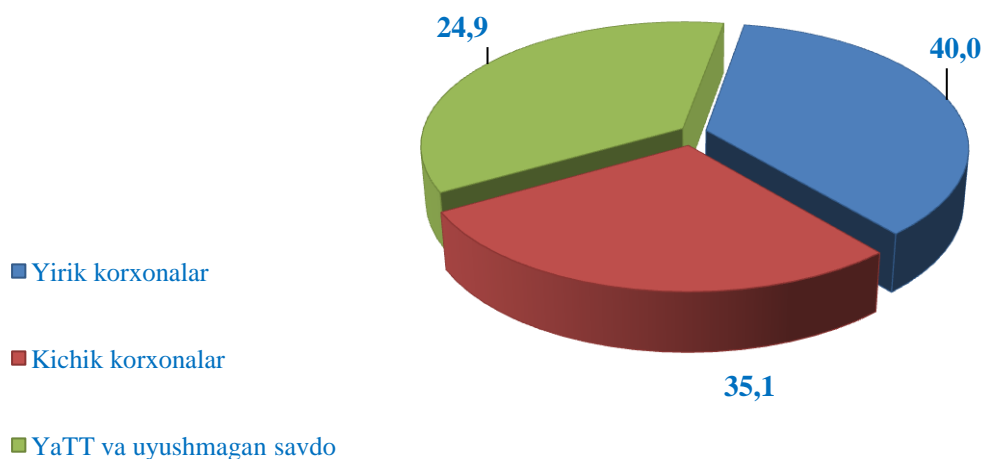

VI. ISTE'MOL BOZORI

2022-yilning yanvar–sentabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi 54 576,7 mlrd. soʻmni yoki 2021- yilning shu davriga nisbatan 109,1 % ni tashkil qildi.

Yirik korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi 118,7 % ga oʻsib, 21 835,1 mlrd. soʻmni va umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 40,0 % ni tashkil qildi.

Chakana savdo tovar aylanmasi (ovqatlanishni qoʻshgan holda) tarkibi, foizda (2022- yil yanvar–sentabr holatiga)

2022-yilning yanvar–sentabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi davlat va nodavlat shakllari boʻyicha quyidagicha ifodalanadi.

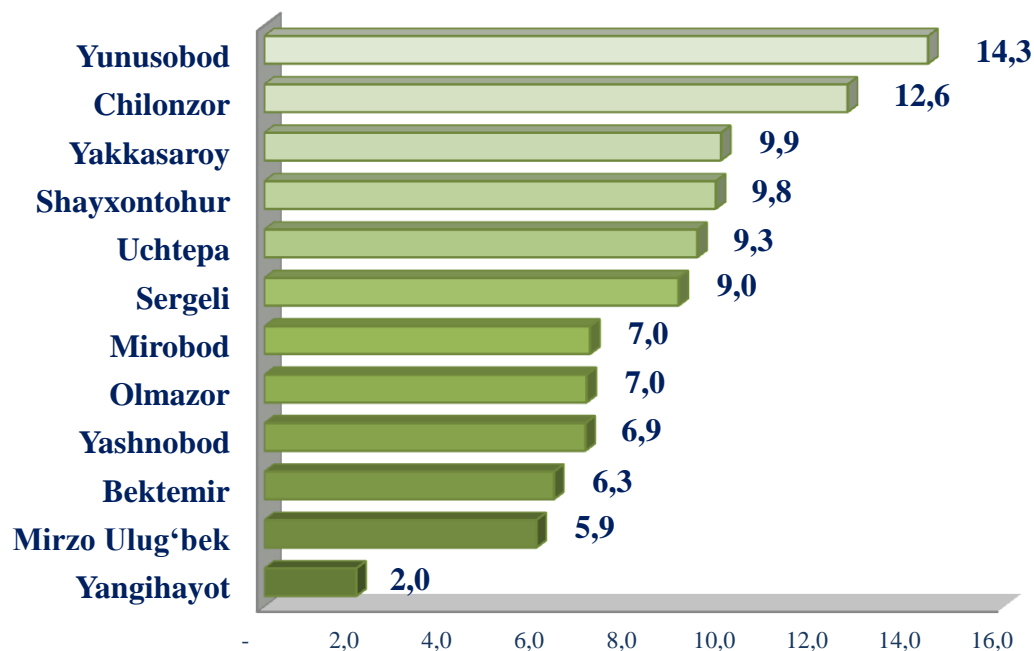
Davlat mulki 8,1 mlrd.soʻmni umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 0,1 % ni tashkil qildi.

Nodavlat mulki 54 568,6 mlrd. soʻmni umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 99,9 % ni tashkil qildi.

Chakana savdo tovar aylanmasi hajmda katta ulushga ega boʻlgan Yunusobod tumani 14,3%, Chilonzor tumani 12,6%, Yakkasaroy tumani 9,9%, Shayxontohur tumani 9,8 %, Uchtepa tumani 9,3%, Sergeli 9,0%, Mirobod tumani 7,0%, Olmazor tumani 7,0%, Yashnobod tumani 6,9%, Bektemir tumani 6,3%, ni tashkil etgan boʻlsa, Mirzo Ulugʻbek 5,9%, Yangihayot tumani 2,0% bilan eng past koʻrsatkichni qayd etdi.

Tumanlarning jami chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi, foizda

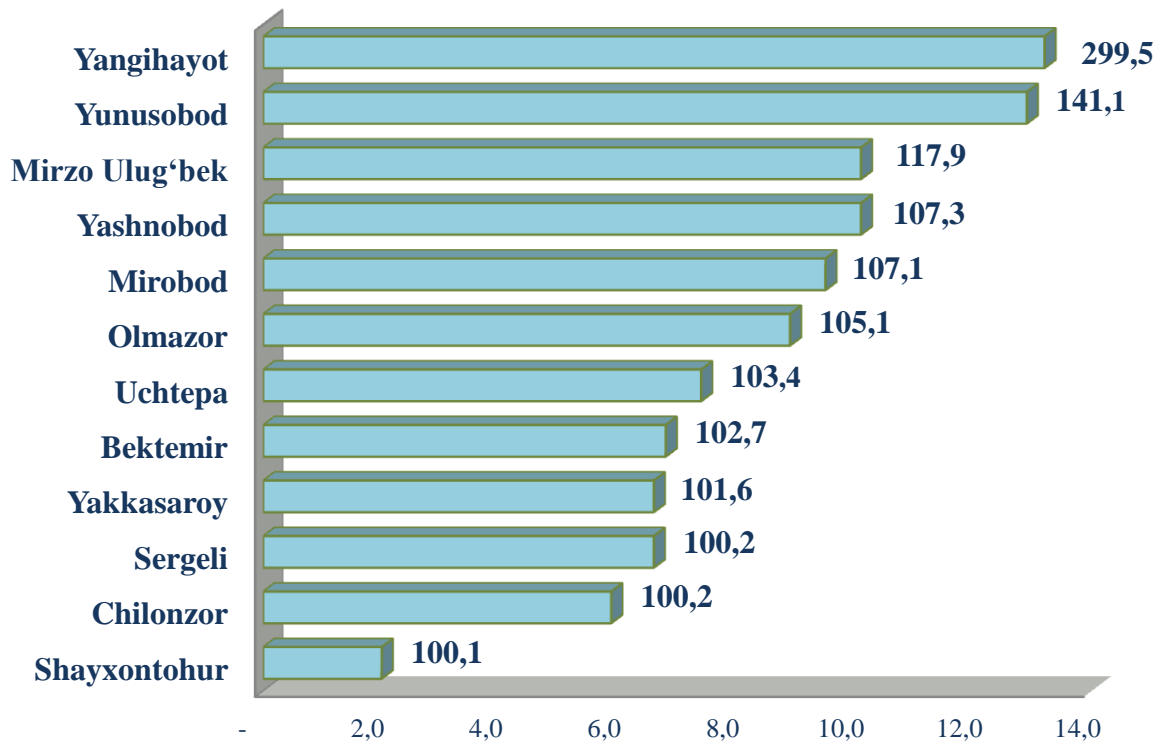
2022 -yil yanvar–sentabr oylarida

Chakana savdo tovar aylanmasining tumanlar kesimida

o‘shish sur‘ati, foizda

2022 -yil yanvar–sentabr oylarida

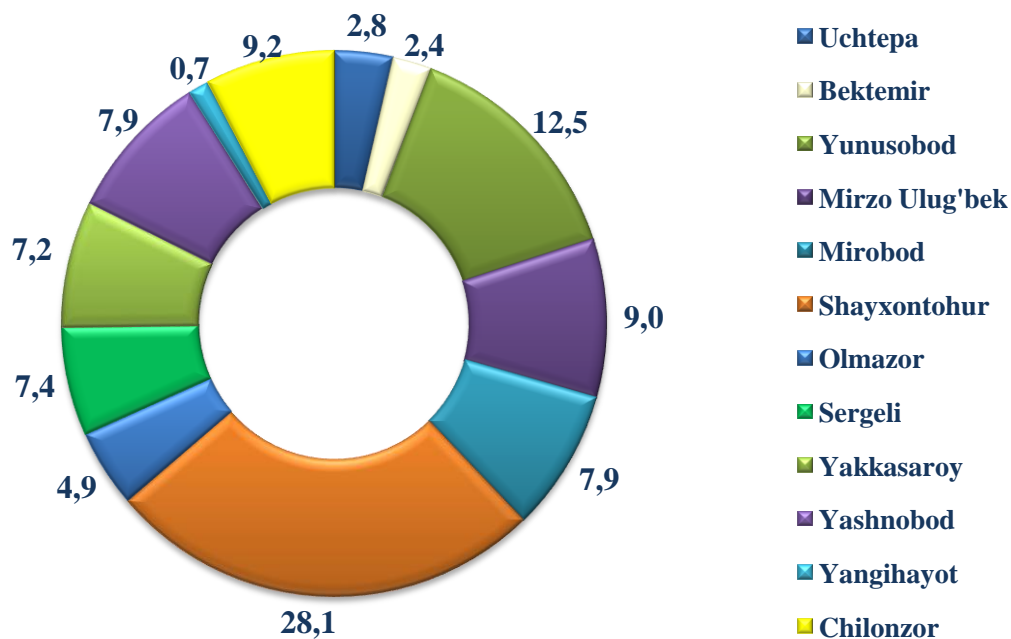

Toshkent shahrida chakana savdo tovar aylanmasi barcha tumanlarda o'sish kuzatilgan, jumladan eng katta o'sish sur'ati Yangihayot tumani 299,5 %, Yunusobod tumani 141,1 % va Mirzo Ulug'bek tumani 117,9% bilan Toshkent shahrida yetakchilik qilmoqda, o'sish sur'ati nisbatan pastroq ko'rsatkichlar: Sergeli tumani 100,2 %, Chilonzor tumani 100,2 %, Shayxontohur tumani 100,1 % ni tashkil etgan.

Ovqatlanish tashkilotlarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi 3 847,6 mlrd. so'mni va o'sish sur'ati 134,0 % ni tashkil etgan. Chakana savdo tovar aylanmasining umumiy hajmida ovqatlanish korxonalarining ulushi 7,0 % ni tashkil etdi.

Umumiy ovqatlanish tashkilotlari savdo aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Shayxontohur tumani 28,1 %, Yunusobod tumani 12,5 % , Chilonzor tumani 9,2 % ni tashkil etgan bo'lsa, Yangihayot tumani 0,7 % ulush bilan eng past ko'rsatkichni qayd etdi.

Tumanlar kesimida umumiy ovqatlanish korxonalarini savdo aylanmasi ulushi, foizda
2022 -yil yanvar–sentabr oylarida

Ovqatlanish tashkilotlarini qo'shgan holda, chakana savdo tovar aylanmasi aholi jon boshiga 18,8 mln. so'mni tashkil etdi. O'rtacha aholi jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko'rsatkichlari Bektemir tumani (64,4 mln. so'm), Yakkasaroy tumani (43,1 mln. so'm), Sergeli tumani (31,9 mln. so'm), Mirobod tumani (26,1 mln. so'm), Chilonzor tumani (25,6 mln. so'm) kuzatildi.

Tumanlar kesimida chakana savdo tovar aylanmasi
(2022-yil yanvar-sentabr, umumiy ovqatlanishni qo‘shgan holda)

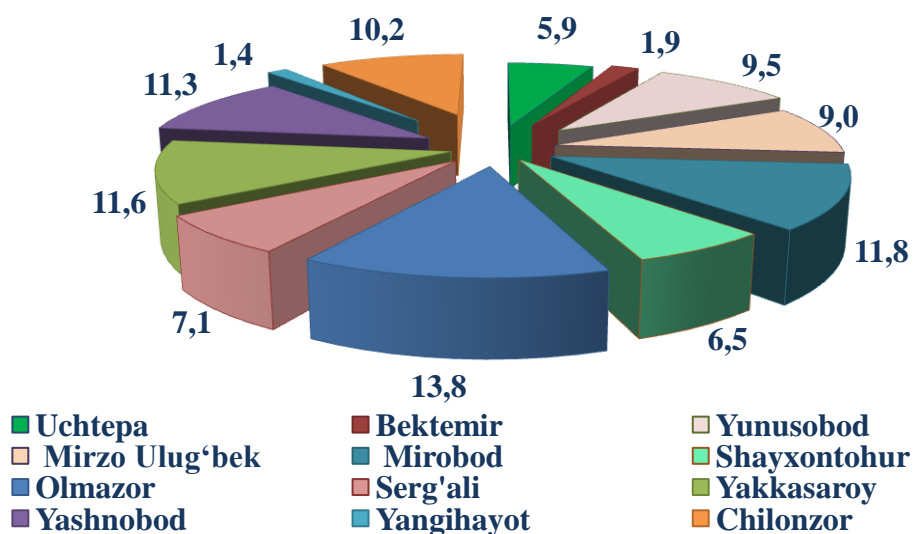
	<i>Jami</i>		<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2021- yil yanvar-sentabrga nisbatan, % hisobida</i>	<i>ming so‘m</i>	<i>2021- yil yanvar-sentabrga nisbatan, % hisobida</i>
Toshkent shahar	54576,7	109,1	18 830,6	105,8
<i>tumanlar:</i>				
Bektemir	3418,2	102,7	64 373,2	93,6
Mirzo Ulug‘bek	3211,2	117,9	10 114,1	113,8
Mirobod	3843,6	107,1	26 093,3	104,7
Olmazor	3803,6	105,1	9 777,8	102,7
Sergeli	4887,4	100,2	31 943,8	90,5
Uchtepa	5109,2	103,4	17 691,2	100,6
Chilonzor	6882,7	100,2	25 624,4	98,0
Shayxontohur	5326,2	100,1	14 931,9	98,4
Yunusobod	7832,0	141,1	21 641,4	138,2
Yakkasaroy	5388,1	101,6	43 070,5	99,4
Yashnobod	3787,7	107,3	13 412,6	104,7
Yangihayot	1086,8	299,5	7 016,2	280,2

2022-yilning yanvar–sentabr oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi 88 479,8 mlrd. soʻmni yoki 2021-yilning shu davriga nisbatan 121,6 % ni tashkil qildi.

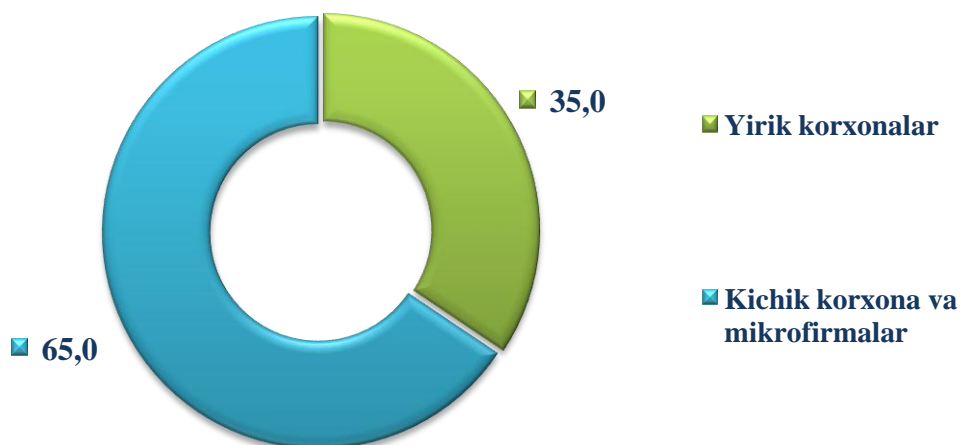
Yirik korxonalarining ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi 35,0 % ga teng boʻlib, hajmi 30 947,3 mlrd. soʻmni tashkil etganini koʻrish mumkin.

Xususan, ulgurji savdo tovar aylanmasi hajmida katta ulushga ega boʻlgan Olmazor tumani 13,8 %, Mirobod tumani 11,8 % ni tashkil etgan boʻlsa, Bektemir tumani 1,9 % va Yangihayot tumani 1,4 % ulush bilan eng past koʻrsatkichni qayd etdi.

Tumanlarning ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi, foizda
2022-yil yanvar–sentabr oylarida

Ulgurji savdo tovar aylanmasi tarkibi, foizda
2022- yil yanvar–sentabr oylarida

Kichik korxonalar va mikrofirmalarning ulgurji savdo tovar aylanmasi 16,6 % ga ko'payib, 57 532,5 mlrd. so'mga yetdi va umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 65,0 % ni tashkil qildi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi
(2022- yil yanvar-sentabr)

	<i>mlrd. so'm</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % hisobida</i>
Toshkent shahri	88 479,8	100,0
<i>tumanlar</i>		
Bektemir	1 644,3	1,9
Mirzo Ulug'bek	7 976,7	9,0
Mirobod	10 411,1	11,8
Olmazor	12 175,1	13,8
Sergeli	6 322,8	7,1
Uchtepa	5 236,4	5,9
Chilonzor	8 999,4	10,2
Shayxontohur	5 765,1	6,5
Yunusobod	8 453,6	9,5
Yakkasaroy	10 238,1	11,6
Yashnobod	10 040,5	11,3
Yangiyul	1216,7	1,4

Yirik korxonalarining ulgurji savdo tovar aylanmasi

(2022- yil yanvar-sentabr)

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % hisobida</i>
Toshkent shahri	30947,3	100,0
<i>tumanlar</i>		
Bektemir	41,7	0,1
Mirzo Ulug‘bek	1 565,4	5,1
Mirobod	3 661,8	11,8
Olmazor	5 375,7	17,4
Sergeli	1 808,6	5,8
Uchtepa	643,5	2,1
Chilonzor	3 514,4	11,4
Shayxontohur	1 538,9	5,0
Yunusobod	3 035,8	9,8
Yakkasaroy	4 195,2	13,5
Yashnobod	5 314,8	17,2
Yangiheyot	251,5	0,8

Toshkent shahrida yirik korxonalarining ulgurji savdo tovar aylanmasi 132,2 % ga o‘shib, 30 947,3 mlrd. so‘mni va umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi 35,0 % ni tashkil qildi.

Yirik korxonalarining ulgurji savdo tovar aylanmasi hajmda katta ulushga ega bo‘lgan Olmazor tumani 17,4 %, Yashnobod tumani 17,2 %, Yakkasaroy tumani 13,6 % ni tashkil etgan bo‘lsa, Yangiheyot 0,8 % va Bektemir tumanlari 0,1 % ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

Yirik korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi
(2022- yil yanvar-sentabr)

	<i>mld. so‘m</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % hisobida</i>
Toshkent shahri	21835,1	100,0
<i>tumanlar</i>		
Bektemir	464,6	2,1
Mirzo Ulug‘bek	1373,0	6,3
Mirobod	1848,6	8,5
Olmazor	1717,0	7,9
Serg‘ali	1662,7	7,6
Uchtepa	687,9	3,1
Chilonzor	3330,5	15,2
Shayxontohur	2745,4	12,6
Yunusobod	3963,2	18,2
Yakkasaroy	1656,6	7,6
Yashnobod	1725,9	7,9
Yangihayot	659,7	3,0

Yirik korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmda katta ulushga ega bo‘lgan Yunusobod tumani 18,2 %, Chilonzor tumani 15,2 %, Shayxontohur tumani 12,6 % ni tashkil etgan bo‘lsa, Yangihayot tumani 3,0 % va Bektemir tumani 2,1 % ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

Yirik korxonalarining umumiy ovqatlanish tovar aylanmasi
(2022- yil yanvar-sentabr)

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % hisobida</i>
Toshkent shahri	1445,6	100,0
<i>tumanlar</i>		
Bektemir	35,4	2,4
Mirzo Ulug‘bek	27,3	1,9
Mirobod	42,7	3,0
Olmazor	22,0	1,5
Sergeli	188,6	13,0
Uchtepa	3,9	0,3
Chilonzor	41,2	2,9
Shayxontohur	811,9	56,2
Yunusobod	157,5	10,9
Yakkasaroy	23,3	1,6
Yashnobod	91,6	6,3
Yangihayot	0,2	0,0

Yirik korxonalarining umumiy ovqatlanish tovar aylanmasi hajmda katta ulushga ega bo‘lgan Shayxontohur tumani 56,2 %, Sergeli 13,0 %, Yunusobod tumani 10,9 % ni tashkil etgan bo‘lsa, Olmazor tumani 1,5 %, Uchtepa tumani 0,3 %, Yangihayot tumani 0,0 % ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Chakana savdo – savdo sohasida yakuniy iste'mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko'p bo'lmagan miqdorlarda naqd pulga sotishni nazarda tutuvchi faoliyat, ya'ni tovarlarni foydalanish sohasidan shaxsiy yoki umumiy iste'mol sohasiga o'tgan vaqtdagi harakatining yakuniy bosqichini ifodalaydi.

Chakana tovar aylanmasi – tovarlarni sotish tarmoqlaridan qat'i nazar, aholiga iste'mol tovarlarini naqd hisob-kitob asosida yoki plastik kartochkalari, kredit kartochkalari, banklarning hisob cheklari orqali (bu ham naqd hisob-kitob asosida sotish kabi hisobga olinadi) sotilgan qiymati.

Umumiy ovqatlanish – yuridik shaxslar tomonidan pazandachilik mahsulotlarini tayyorlashga, sotishga va iste'molini tashkil qilishga ixtisoslashtirilgan faoliyatni amalga oshirish.

Umumovqatlanish aylanmasi – joyida aholiga iste'mol uchun, shuningdek, turli kontingentdagi aholini ovqatlanishini tashkil qilish uchun tashkilot va yakka tadbirkorlarga o'zi ishlab chiqargan kulinariya mahsulotlarini (taom, kulinariya mahsulotlari va yarimfabrikatlar), shuningdek, kulinariya ishlovisiz sotib olingan tovarlarni (unli, qandolatli va non mahsulotlari) sotishdan tushgan tushumni ifodalaydi.

Ulgurji savdo – tijorat maqsadlarida yoki o'zining ishlab chiqarish-xo'jalik ehtiyojlariga foydalanish uchun, xarid qilingan tovarlarni naqd pulsiz hisob-kitoblar shakli bo'yicha sotish.

Iste'mol tovarlari – yakuniy iste'molga (oilaviy yoki shaxsiy) qaratilgan, bevosita inson ehtiyojini qondiradigan tovarlar va xizmatlar.

Texnik-ishlab chiqarishga mo'ljallangan mahsulotlar – ishlab chiqarish iste'moli uchun mo'ljallangan mahsulot: xomashyo, materiallar, yoqilg'i, butlovchi instrumentlar, mashinalar, ehtiyot qismlar, yarimfabrikatlar va boshqalarni o'z ichiga oladi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – tuzilgan shartnomalar bo'yicha tijorat maqsadlarida (kelajakda qayta ishlash yoki sotish) yoki o'zining ishlab chiqarish ehtiyojlari uchun naqd pulsiz hisob-kitob shaklida tovarlar sotishdan tushumni ifodalaydi.